

LULEÅ KOMMUN

Bevaka rätt i dödsbo

Bouppteckning

En bouppteckning är en skriftlig sammanställning över hur den avlidnes tillgångar och skulder såg ut på dödsdagen och innehåller uppgifter om vilka som är arvingar.

Bouppteckningen är dödsboets legitimationshandling och visar vem som har rätt att företräda dödsboet.

Vid ett dödsfall ska bouppteckning förrättas inom tre månader från dödsfallet och skickas in till Skatteverket inom fyra månader efter dödsfallet. Det är dödsbodelägarna gemensamt som ansvarar för att bouppteckning upprättas. En god man/förvaltare/förmyndare, som företräder den enskilde, ska därför tillsammans med eventuella övriga dödsbodelägare anlita någon, helst professionell, som kan upprätta en bouppteckning på korrekt sätt. Sedan bouppteckningen registrerats hos Skatteverket ska ställföreträdaren lämna in den till överförmyndarnämnden.

Om tillgångarna i boet inte räcker till annat än begravningskostnader kan bouppteckningen ersättas av en dödsboanmälan. Kontakta i så fall socialnämnden i den kommun där den avlidne var bosatt för mer information.

Testamente

En god man/förvaltare/förmyndare får aldrig godkänna ett testamente för huvudmannens räkning. Ställföreträdaren får enbart ta del av testamentet. Ställföreträdaren ska också ta ställning till om det finns skäl att begära jämkning eller klandra ett testamente.

Om huvudmannen är bröstarvinge och det finns ett testamente som kränker huvudmannens laglott bör ställföreträdaren tänka på att göra förbehåll för laglotten genom att begära jämkning av testamentet. Tidsfristen för att klandra eller begära jämkning är 6 månader från att man blir delgiven testamentet. Först därefter kan arvskifte göras.

Eventuell försäljning av fast egendom/bostadsrätt

Om dödsboet ska sälja fast egendom eller bostadsrätt krävs överförmyndarnämndens samtycke för att försäljningen ska vara giltig. Se informationsbladet "Bevaka rätt vid försäljning av fastighet eller bostadsrätt". Ställföreträdaren ska inte lämna fullmakt till någon att skriva under köpeavtal.

Arvskifte

Ett arvskifte är ett skriftligt avtal där det tydligt framgår hur tillgångarna i dödsboet ska fördelas. Innan någon egendom kan fördelas mellan dödsbodelägarna ska arvskifte göras. Ett arvskifte måste innehålla vissa uppgifter för att kunna godkännas. Det är oftast värdefullt att anlita någon professionell som är kunnig inom området för att skiftet ska bli korrekt utfört.

Ställföreträdaren och övriga dödsbodelägare ska skriva under och godkänna arvskiftet. Ställföreträdaren ska aldrig lämna fullmakt till någon annan att skriva under arvsskiftet. →

Ansökan om samtycke till arvskifte

För att överförmyndarnämnden ska kunna ta ställning till arvskiftet ska följande handlingar lämnas till överförmyndarnämnden:

- Ansökan om samtycke till arvskifte från ställföreträdaren. Huvudmannen/barn som fyllt 16 år ska skriva under ansökan om han/hon förstår vad saken gäller.
- Arvskifte/bodelningshandling undertecknat av samtliga dödsbodelägare. (Ställföreträdaren skriver under arvskiftet för huvudmannens räkning).
- Bouppteckning och eventuellt testamente.
- Redovisningsräkning över dödsboets förvaltning för tiden mellan bouppteckning och arvskifte.
- Värderingsutlåtande om fastighet, tomträtt, bostadsrätt eller värdefullt lösöre ingår i dödsboet.

Överförmyndarnämndens samtycke till skiftet krävs för att skiftet ska bli giltigt och för att egendomen ska kunna fördelas.

Redogörelse oskiftat dödsbo

Om inte arvskifte upprättats inom sex månader från bouppteckningen förrättades ska ställföreträdaren lämna en skriftlig redogörelse till överförmyndarnämnden om anledningen till att dödsboet inte har skiftats. Ett skäl kan till exempel vara att tiden för att klandra ett testamente ännu inte har löpt ut. En sådan redogörelse ska därefter lämnas var sjätte månad till dess att skifte har gjorts.

Arvode

Gode mannen/förvaltaren har rätt att få arvode för uppdraget. Arvodet ska betalas av dödsboet vilket innebär att begäran om arvode ska lämnas in till överförmyndarnämnden senast när ansökan om samtycke till arvskiftet görs. Ställföreträdaren bör ange kommande arvode som en skuld för dödsboet i bouppteckning och arvskifteshandling. Har fastighetsförsäljning ingått i ställföreträdarens uppdrag ska även denna insats tas med i redogörelsen och arvodesyrkandet gällande bevaka rätt i dödsboet. Ställföreträdaren ska bevaka att arvodet betalas till ställföreträdaren innan dödsboets medel skiftas till dödsbodelägarna.

Redovisning

När överförmyndarnämnden har samtyckt till skiftet ska ställföreträdaren se till att de tillgångar som huvudmannen ska ha enligt skiftet också överförs till denne. Bankmedel ska sättas in på konto i huvudmannens namn. Kontot ska vara överförmyndarspärmat om uppdraget omfattar att förvalta huvudmannens egendom eller om huvudmannen är ett omyndigt barn och ärver mer än ett prisbasbelopp. Ställföreträdaren ska lämna in underlag, t.ex. kontoutdrag och bevis om lagfart till överförmyndarnämnden som visar att tillgångarna är överförda och att överförmyndarspär finns.

Om uppdraget är begränsat till att endast bevaka huvudmannens rätt i dödsboet ska gode mannen skriftligen begära sig entledigad från uppdraget.

Överförmyndarnämnden